

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.134/2021/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Zolnay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Zolnay Péter és dr. Zolnay Attila ügyvédek; Cím alatti székhelyű) által képviselt 'I. rendű felperes neve' (Cím alatti lakos) I. rendű, 'II. rendű felperes neve' (Cím alatti lakos) II. rendű, kiskorú 'III. rendű felperes neve' (Cím alatti lakos) III. rendű, 'IV. rendű felperes neve' (Cím alatti lakos) IV. rendű és 'V. rendű felperes neve' (Cím alatti lakos) V. rendű felpereseknek – a dr. Felek Tímea Mercédesz ügyvéd (Cím székhelyű) és a dr. L-H. J. kamarai jogtanácsos által képviselt 'alperes neve' (Cím alatti székhelyű) alperes ellen kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.20.315/2020/29. számú közbenső ítélete ellen az alperes részéről 31. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik az I. rendű felperes 2019. február 14-i vajúdása, szülése, majd azt követő ellátása során az I. rendű felperesnél bekövetkezett egészségkárosodással: méhének az eltávolításával az I. rendű felperesnek okozott kárért és az I-V. rendű felepreseknek okozott nem vagyoni sérelmekért.

Kötelezi az alperest, hogy az I-V. rendű felpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg 18 000 (tizennyolcezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési illetéket az állam visel.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A várandós I. rendű felperest 2019. február 14-én 1 órakor jó általános állapotban vették fel az alperes szüléset-nőgyógyászati osztályára.

Felvételekor rögzítették, hogy láztalan, keringése rendezett, a magzatmozgást érzi. Az I. rendű felperesnél 5 óra 30 perckor művi burokrepesztést végeztek, amelynek következtében tőle tiszta magzatvíz folyt el. 6 óra 55 perckor rendszeres méhtevékenységet állapítottak meg. 8 óra 30 perckor renyhe méhtevékenységet, a szív működés beszűkülését, 80/min-ig terjedő DIP 1. lassulásokat és sűrű meconiumos magzatvíz folyását észlelték. 8 óra 55 perckor a műtőbe szállították, ahol 9 óra 15 perckor császármetszéssel kiemelték a III. rendű felperest. Rögzítették, hogy a magzatvíz meconiomus.

A méhlepény eltávolítása után a méhüreget jódos tamponnal kitörölték. Miután észlelték, hogy az I. rendű felperes hüvelyboltozata a hátsó boltozat kivételével a méhszájról körbe leszakadt, ezért a méhet és a hüvelyboltozatot visszavarrták, a hasfalat PDS LOOP-pal zárták, majd subcutan öltéseket helyeztek be. A műtéti jegyzőkönyv nem tartalmaz arra vonatkozó bejegyzést, hogy a méhszájat a hüvely felől is áttörölték volna jódos tamponnal.

[2] Az I. rendű felperes 2019. február 14-és és 2019. február 15-én 3x1,5 g Zinacef, 2019. február 16-tól 2x500 mg Zinnat, 2019. február 17-től pedig 2x1 Klion gyógyszert kapott.

[3] Az I. rendű felperes 2019. február 17-én jelezte az alperes alkalmazottainak, hogy kötése átütött, tőle gennyes váladék ürül. Ekkor az alperes orvosa az I. rendű felperesnél varratritkítást végzett, és tenyésztés céljából váladékot vett.

A következő napokban az I. rendű felepresnél a sebkezelésen kívül más beavatkozás nem történt.

[4] Az I. rendű felperest 2019. február 20-án sürgősséggel megoperálták, amelynek során észlelték, hogy a hasfala átlyukadt, a vékonybelek előtűremkedtek, a hasüregben 400 ml gennyes váladék található. A húgyhólyagon hashártyagyulladás, valamint a méh szétválását észlelték, amelyből genny ürült.

Megállapították, hogy az I. rendű felperes életveszélyes állapotban van, méhének az eltávolítása elkerülhetetlen. Ezt követően a petevezetőkkel együtt eltávolították az I. rendű felperes méhét.

A műtétet követően az I. rendű felperes intravénásan 3x1 gramm Meropenem antibiotikumot kapott, majd 2019. március 1-jén hazabocsátották.

[5] Az alperes az I. rendű felperes 2019. február 14-i vajúdása, szülése, majd azt követő ellátása során nem az elvárható gondossággal járt el, amelynek eredményeként az I. rendű felperes méhét el kellett távolítani. Ezzel az I. rendű felperesnek kárt, az I-V. rendű felpereseknek pedig nem vagyoni sérelmeket okozott.

[6] Az I. rendű felperes keresetében az alperes jövedelempótló járadék, valamint 35 000 000 Ft, a II. rendű felperes 15 000 000 Ft, a III. rendű felperes 4 000 000 Ft, a IV. rendű felperes 10 000 000 Ft, az V. rendű felperes pedig 8 000 000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezését és perköltségében marasztalását kérte.

A felperesek keresetüket azzal indokolták, hogy az alperes nem az elvárható gondossággal, illetőleg a szakmai szabályok és irányelvek betartásával járt el, amikor nem észlelte időben az I. rendű felperes magzatának oxigénhiányos állapotát és az I. rendű felperes szokásosnál erősebb méhösszehúzóódásait.

Az alperes alkalmazottainak a CTG vizsgálat alapján, amelyen kóros jelek voltak láthatóak, a császármetszést legalább 2 órával hamarabb el kellett volna végeznie.

Állították, hogy az alperes a sürgősséggel elvégzett műtét során sem a kellő gondossággal járt el, amelynek az lett a következménye, hogy az I. rendű felperes méhnyaka leszakadt a méhszájról.

Az alperes a műtéti területet a hüvely felől nem fertőtlenítette, a hüvelyben maradt baktériumok ennek következtében jutottak a méhbe és a hasüregbe. Az I. rendű felperes sebváladékából kitenyésztett baktérium a bélcsatornában előforduló baktérium, amelyből az következik, hogy a hasfali gennyesedés minden valószínűség szerint a hasúr felől terjedt rá a hasfalra.

Az alperes alkalmazottainak a laborvizsgálatok alapján meg kellett volna állapítania az antibiotikum-kezelés hatástalanságát, amelyet a magas CRP érték is alátámasztott.

Az alperestől elvárható lett volna, hogy az I. rendű felperes hasüregét is megvizsgálja.

Az alperes a Klion adagolására vonatkozóan nem vette figyelembe a Parenterális munkacsoport 'alperes neve' Intézeti Gy. által kiadott ajánlást, ugyanis nem az abban foglaltaknak megfelelően állította be az I. rendű felperes napi gyógyszeradagját.

Állították, hogy az alperes a tájékoztatási kötelezettségét is megszegte, mert a második műtéti jegyzőkönyv szerint műtét közben döntöttek az I. rendű méhének az eltávolítása mellett, ugyanakkor az aneszteziológiai beleegyező nyilatkozaton diagnózisként szerepel a méh eltávolítása.

[7] Az alperes a kereset elutasítását és a felperesek perköltségében marasztalását kérte.

Érdemi ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy az I. rendű felperes maradandó egészségkárosodása a terhesgondozásra visszavezethetően következett be.

A CTG regisztrátum jeleivel kapcsolatban előadta, hogy az I. rendű felperes értékei császármetszés előtti értékek, és nem nosocomiális fertőzést követő adatok voltak. Az alperesnek arra vonatkozóan nem állt rendelkezésre adata, hogy az I. rendű felperes kapott-e antibiotikumot a terhessége során.

A hüvelyi fertőtlenítés elmaradását illetően előadta, hogy az szerepel a műtéti jegyzőkönyvben, de ettől függetlenül az nem okozhatta a fertőzést, ugyanis a laboreredmények alapján az I. rendű felperes már fertőzéssel ment az alpereshez.

Az antibiotikum-kezelés tekintetében arra hivatkozott, hogy az I. rendű felperes láztalan, jó általános állapotban érkezett az alpereshez, gyulladás fizikális jeleit nem mutatta, így neki nem volt indokolt intravénás úton antibiotikumot adni.

Kifejtette, hogy a CRP-vizsgálat eredményét más értékekkel is össze kell vetni, mert a CRP önmagában legtöbbször túlzott, fals eredményt mutat.

Az alperes a jó általános állapotú, láztalan I. rendű felperes sebzését áttekintette, az alsó median metszés középső harmadában a seb hyperaemiás volt, váladékozott. A kötözést végző orvos a sebet megnyitotta, a sebből bűzös váladék ürült, amelyből tenyésztésre mintát vett. Az I. rendű felperes ezt követően sem volt lázas, fizikális állapota alapján a hasürben nem merült fel a kialakult gennyesedés gyanúja. Ezek alapján nem volt indokolt rajta UH- vagy CT-vizsgálatot végezni, abból az okból kifolyólag sem, mert az UH-vizsgálat eredménye a tapasztalatok alapján értékelhetetlen lett volna, míg a CT-vizsgálat nem alkalmas a genny vizsgálatára.

Nincs jelentősége annak, hogy az aneszteziológiai beleegyező nyilatkozaton annak ellenére szerepel a méheltávolítás, hogy azt csak a műtét során döntötték el. Műtét közben mindig az eljáró operatőr mérlegeli a méheltávolítást, és ha a feltárást követően szakmai indokok alapján felmerül a méh megmentésének a lehetősége, akkor a beleegyező nyilatkozat ellenére sem fogja elvégezni a méheltávolítást.

Megjegyezte, hogy a szövettani lelet alapján az I. rendű felperes sürgős méhnyaki műtét nélkül egy éven belül méhnyakrákban szenvedett volna, amelynek következtében 50%-ban lehetett volna az életét megmenteni, de a méhét biztosan el kellett volna távolítani.

[8] A Miskolci Törvényszék 10.P.20.315/2020/29. számú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik a felpereseknek okozott abból eredő kárért, hogy a III. rendű felperes születésekor az I. rendű felperes vajúdása és szülése során a szakmai szabályok megsértése, az elvárható gondosság tanúsításának elmulasztása eredményeként sor került az I. rendű felperes méhének az eltávolítására.

Indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52., 2:53., 6:519., 6:272. §-ait, 6:273. §-nak (1) és (2) bekezdéseit, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 7. §-ának (1) bekezdését, 77. §-ának (3) bekezdését, 136. §-ának (1) bekezdését és 244. §-át, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ának (1) bekezdését, 276. §-a (4) bekezdésének b) pontját és 341. §-ának (4) bekezdését, valamint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.042/2014/9., Pf.I.20.754/2016/5. és Pf.I.21.117/2017/6. számú határozatait fölhívva kifejtette, hogy a 2020. szeptember 28-án tartott tárgyaláson tájékoztatta a feleket a bizonyítás szabályairól, ennek keretében arról, hogy a felpereseknek kell bizonyítaniuk a kárigényük alapját képező egészségkárosodást, így annak tényét, hogy az alperes az I. rendű felperes vajúdása során nem

észlelte kellő időben a magzat oxigénhiányos állapotát, a szokásosnál erősebb méhösszehúzódot, és ezzel összefüggésben került sor a császármetszésre, valamint azt, hogy a beavatkozás során a méhnyak leszakadt a méhszájról. Ugyancsak a felpereseknek kell bizonyítaniuk, hogy a gyulladásos folyamat az alperesi beavatkozás után következett be, amelynek eredményeként olyan műtéti beavatkozást végeztek, amelynek során az I. rendű felperes méhét el kellett távolítani.

A felpereseknek kell bizonyítaniuk azt is, hogy az alperes megsértette az I. rendű felperes testi épséghez és egészséghez, továbbá az I-V. rendű felperesek „teljes” családban éléshez fűződő személyiségi jogait, amely jogsértésekkel okozati összefüggésben az alperest a keresetben megjelölt összegű sérelemdíj és kártérítés fizetési kötelezettség terheli.

Az I. rendű felperesnek kell bizonyítania, hogy egészségi állapota jogosulttá teszi őt a keresetpótló járadékra.

Az alperesnek kell bizonyítania, hogy a vajúdas és a szülés, valamint az ezt követő gyulladásos folyamatok elhárítása érdekében végzett beavatkozás során kezelési hiba vagy diagnosztikai tévedés nem történt, a felperesek által állított egészségkárosodás nem a kezelési hiba miatt következett be, illetve attól függetlenül is előállhatott volna.

Tájékoztatta a feleket, hogy az őket terhelő bizonyítási kötelezettségüknek okirati, tanú, valamint szakértői bizonyítás útján tehetnek eleget.

Figyelmeztette a feleket, hogy a felperesekre kirótt bizonyítási kötelezettség elmulasztását a felperesek, míg az alperesre kirótt bizonyítási kötelezettség elmulasztását az alperes terhére fogja értékelni.

A törvényszék a 2020. november 16-i tárgyaláson lezárta a perfelvételt, és felhívta az alperest, hogy a tárgyalási jegyzőkönyv kézbesítésétől számított 15 napon belül helyezzen letétbe 400 000 Ft szakértői díjelőleget. A törvényszék a szakértői díjelőleg letétbe helyezését követően fog intézkedni az igazságügyi szakértő kirendelése iránt. Tájékoztatta az alperest, hogy ha a felhívásban foglaltaknak nem tesz eleget, a bizonyítatlanság jogkövetkezményét fogja alkalmazni.

Az alperes a szakértői díjelőleg letétbe helyezési kötelezettségének késedelmesen tett eleget, a határidő elmulasztása miatti igazolási kérelmét pedig a törvényszék a 27. sorszámú, 2021. február 4-én jogerőre emelkedett végzésével visszautasította.

A törvényszék a perben a bizonyítási teher szabályát alkalmazva mellőzte a szakértői bizonyítás elrendelését, és közbenső ítéletében megállapította az alperes teljes kártérítési felelősségének a fennállását a felpereseknek okozott abból eredő kárért, hogy a III. rendű felperes születésekor az I. rendű felperes vajúdája és szülése során a szakmai szabályok megsértése, az elvárható gondosság tanúsítása elmulasztásának eredményeként sor került az I. rendű felperes méhének az eltávolítására.

[9] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú közbenső ítélet megváltoztatását, és a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú közbenső ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá a felperesek kamarai jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségében marasztalását kérte.

Indokolásában előadta, hogy az I. rendű felperesnél bekövetkezett maradandó egészségkárosodás az I. rendű felperes terhesgondozására vezethető vissza.

A felpereseknek kellett volna bizonyítaniuk, hogy az alperes nem kellő időben észlelte a magzat oxigénhiányos állapotát, és ez vezetett a császármetszés elvégzéséhez, amelynek következtében az I. rendű felperes méhnyaka leszakadt a méhszájról. Azt is felpereseknek

kellett volna bizonyítaniuk, hogy a gyulladásos folyamat eredményeként végezték el azt a műtétet, amely az I. rendű felperes méhének az eltávolításával járt.

Az alperes szerint az elsőfokú eljárásban jogszabályba ütköző módon nem történt meg az okozati összefüggés vizsgálata.

Hangsúlyozta, hogy a beteget terheli annak a bizonyítása, hogy az egészségügyi szolgáltatónál végzett ellátás során, azzal okozati összefüggésben következett be az egészségkárosodása. Amennyiben a károsodás egy okfolyamat eredménye, úgy az okozati láncolat valamennyi elemét a károsultnak kell bizonyítania – ezt mondta ki a Kúria a Pfv.III.20.317/2018/4. számú határozatában.

Jogi abszurd, hogy a törvényszék az alperes kötelezettségévé tette az okozati összefüggés bizonyítását.

Ez az álláspont ellentétes a Kúria gyakorlatával is, amely az orvosi műhibaperekben egyértelműen a felperes kötelezettségévé teszi az őt ért kár és az alperes magatartása/mulasztása közötti okozati összefüggés bizonyítását. E körben fölhívta a Kúria Pfv.20.065/2017/6. és a Pfv.20.018/2015/6. számú határozatait.

Hangsúlyozta, hogy a törvényszék nem adta indokát annak, hogy ebben a jogkérdésben miért tért el a Kúria konzekvens, az idézett határozatokkal is jellemezhető gyakorlatától.

Álláspontja szerint a felperesek által előadottak olyan orvosszakmai kérdéseknek minősülnek, amelyeket kizárólag igazságügyi orvosszakértői véleménnyel lehetett volna bizonyítani.

Megítélése szerint a törvényszék súlyos eljárásjogi hibát követett el akkor, amikor a szakértői díjelőleg letétbe helyezésére az alperest hívta föl.

[10] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú közbenső ítélet helybenhagyását, és az alperes 170 000 Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben marasztalását kérték azzal, hogy az őket képviselő ügyvédi iroda nem köteles általános forgalmi adó fizetésére.

A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.042/2014/9., Pf.I.20.754/2016/5., Pf.I.20.776/2016/8., Pf.I.20.529/2018/3., Pf.II.20.543/2018/7., Pf.I.20.370/2019/4., Pf.I.20.177/2020/5. és Pf.I.20.318/2020/5., illetőleg a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.029/2013/4. számú, valamint a Szegedi ítéltábla Pf.III.20.103/2011. számú ügyben hozott és Pf.I.20.573/2014. számú, továbbá a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.674/2000/7., Pfv.III.25.585/2000/5., Pfv.III.21.790/2007/3. számú és EBH2009.1956. szám alatt közzétett, a Kúria Pfv.III.22.375/2016/6. és Pfv.III.20.964/2018/4. számú, továbbá BH2012.10. szám alatt publikált határozatát fölhívva kifejtette, hogy a törvényszék megfelelően alkalmazta az egészségügyi szolgáltató elleni kártérítési perekben irányadó speciális bizonyítási szabályokat.

A szakértői díjelőleg alperes általi, határidőben történő letétbe helyezése elmulasztásának a jogkövetkezményeként helyesen döntött akkor is, amikor közbenső ítéletében megállapította az alperes kártérítési felelősségének a fennállását.

[11] Az ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése és a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. §-a (1) bekezdésének I. fordulata alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta.

[12] A törvényszék a perben a bizonyítási szabályok megfelelő alkalmazásával tárta föl a tényállást.

Az ítéltábla a levont jogi következtetéseivel is egyetértett, az elsőfokú közbenső ítéletben kifejtett indokolását is osztotta, pusztán a fellebbezésben írtak miatt rögzíti az alábbiakat.

I. A bizonyítási eljárás speciális szabályai az egészségügyi szolgáltató elleni kártérítési perekben – általános megállapítások

[13] A törvényszék teljeskörűen és helyesen mutatta be az egészségügyi szolgáltató elleni kártérítési perekben irányadó bizonyítási szabályokat és bírói gyakorlatot, amelynek értelmében az egészségügyi szolgáltató ellen indított kártérítési perben a károsultnak kell bizonyítania, hogy a testi, egészségügyi hátrányos változás (vagy a halál) a gyógyintézet által nyújtott kezelés, beavatkozás során, illetve a kezelést, beavatkozást követően utóbb azzal összefüggésben következett be.

A kezelés során bekövetkező kár, így a testi, egészségügyi hátrányos változás vagy halál esetén a gyógyintézetet terheli annak a bizonyítása, hogy a szerződés tárgyát képező kezelés, beavatkozás során az általában elvárható gondossággal, az írott és íratlan szakmai követelményeknek, a szakmai szabályoknak megfelelően járt el, és a kár ennek ellenére következett be, vagy ettől függetlenül is ugyanígy bekövetkezett volna. (A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.042/2014/9. számú határozata.)

Ha lehet találni olyan momentumot az ellátás során (elmaradt vizsgálatot, dokumentációs hiányosságot), ahol az elvárható gondosság nem teljesült, vagy nem bizonyítható annak a teljesülése, akkor a bíróság úgy tekinti, hogy az alperes nem tudta magát kimenteni a felelősség alól, tehát a kártérítési felelőssége fennáll.

A bírói gyakorlat szerint az alperesnek kell rendelkeznie a kezelés valamennyi adatával, dokumentációs kötelezettsége van, továbbá felelős az általa választott gyógymódért, így alá kell tudnia támasztani a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének vagy elmaradásának az indokait, tehát megfelelő eljárás mellett ki tudja magát menteni a felelősség alól.

Ha bizonyítani tudja, hogy felróható magatartást semmilyen tekintetben nem tanúsított, akkor a kártérítési felelősségének a megállapítására nincs mód.

[14] Az egészségügyi szolgáltató akkor is kimentheti magát a kártérítési felelősség alól, ha a károsultnál észlelt egészségi állapot nem vetette fel további célzott vizsgálatok szükségességét, és az elvégzett vizsgálatokból a szövődmény nem volt megállapítható. (A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.744/2015/8. számú határozata.)

[15] A bírói gyakorlat szerint a károsult vagy hozzátartozója bizonyítási kötelezettségének teljesüléséhez elegendő annak a bizonyítása, hogy a kár (a hátrányos testi, egészségügyi változás vagy a halál) a gyógyintézet által végzett kezelés során következett be.

A „bizonyítási szükséghelyzetből” következően a gyógyintézetnek kell bizonyítania, hogy őt diagnosztikus tévedés nem terhelte, továbbá a lehetséges, elvárhatóan igénybe vehető szakmai intézkedéseket teljes körűen megtette, és a károsodás ennek ellenére vagy ettől függetlenül következett be.

A bizonyítás kapcsán felmerülő esetleges bizonytalanság az alperesi gyógyintézet terhére esik. (A Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.754/2016/5. és Pf.I.20.177/2020/5. számú határozata.)

[16] Az ítéltábla álláspontja szerint a törvényszék a perbeli ügyben helyesen alkalmazta az egészségügyi szolgáltató elleni kártérítési perekben irányadó speciális bizonyítási szabályokat.

II. A bizonyítási eljárás speciális szabályai az egészségügyi szolgáltató elleni kártérítési perekben – az okozati összefüggés bizonyítása

[17] A Kúria alperes által fölhívott, Pfv.III.20.018/2015/6. számú eseti döntésében megállapított tényállás szerint az I. rendű felperest jobb oldali kiújuló térdkalács ficammal megműtötték, majd további 4 napig tartó kórházi kezelés után hazaengedték. Otthonában két hónap múlva balesetet szenvedett, ezért ismételt megműtötték. Az újabb műtétet követően fellépő fájdalom és duzzanat miatt a sebét néhány nappal később feltárták, a gennyesedett

vérömlenyt kiürítették, majd nála antibiotikum-terápiát indítottak. Három hét elteltével ismét felvették a sebészeti osztályra, mert láza volt, térdét nem tudta mozgatni és a műtéti terület is fájdalmassá vált. Ekkor körkörös gipszkötést helyeztek fel, amelyet kb. három hét múlva távolítottak el. Néhány nappal később fulladás és bal oldali mellkasi szűrő fájdalom miatt jelentkezett az alperesnél, ahol tüdőembólia miatt kezelték.

Az I. rendű felperes az alperesi gyógyintézzel szembeni kártérítési keresetét az előzetes antibiotikum-kezelések elmulasztására, illetőleg a gipszlevétel során a tüdőembóliához vezető trombózis felismerésének az elmaradására alapította.

[18] A keresetet elutasító jogerős ítéletet hatályában fenntartó határozatában a Kúria azt mondta ki, hogy minden esetben tényállásfüggő a károsult bizonyítási kötelezettségének tartalma, és csak „általában” mondható ki az, hogy elegendő a károsodás bekövetkezésének a bizonyítása a károsult részéről azzal, hogy az valamely kezelési hiba következménye. Az azonban minden esetben nem állítható, hogy ha a kezelés alatt következik be károsodás, annak oka csak kezelési hiba lehet. Téves az az álláspont is, hogy a kimentés egyik oka az, ha bizonyított, hogy a nem megfelelő kezeléssel a hátrány nem áll adekvát és jogilag releváns oksági kapcsolatban. Ez utóbbi ugyanis az okozati összefüggés körébe tartozó kérdés, amelynek bizonyítása a károsultat terheli, és amennyiben az okozati összefüggés nem bizonyított, a kimentést nem kell bizonyítani. Más kérdés az, hogy az okozati összefüggés hiányát az alperes is bizonyíthatja, eredményes bizonyítás esetén pedig a kártérítési felelőssége nem állapítható meg. Mindezeket figyelembe véve az adott esetben az alperes kártérítési felelőssége azért nem volt megállapítható, mert a felperesek nem bizonyították az okozati összefüggés fennállását.

[19] A Kúria alperes által fölhívott másik, a keresetet elutasító jogerős ítéletet hatályában fenntartó, Pfv.III.20.317/2018/4. számú határozatában megállapított tényállás szerint az I. rendű felperesnél csípőprotézis műtétet végeztek. A műtét napján intravénás antibiotikum-terápiában részesült, a további napokon ezt a terápiát nem folytatták. Jó általános állapotban, lobmentes sebbel bocsátották haza. Másnap, az otthonában végzett hirtelen mozdulat okán történt elmozdulás miatt rajta ismételt műtétet végeztek. A kontroll röntgen szerint a luxatio megszűnt. Antibiotikum-terápiát a bent fekvés ötödik napján kezdtek. Mikrobiológiai lelete szerint a sebváladékból vett mintából MRSA törzs tenyésztett ki, ekkor nála antibiotikum-váltás történt, amelyet hazabocsátásáig folytattak. Jó általános állapotban, láztalanul bocsátották otthonába. Panaszaik miatt a bal oldali csípőprotézisét eltávolították, azt szögletlemezzel és palackos implantációval pótolták. Antibiotikumos spacert helyeztek be, a műtéti területről vett tenyésztés alapján antibiotikum-terápiát indítottak, amelynek folytatását 6 hétig javasolták. A beültetett spacert később más intézményben eltávolították, de új protézis beültetését – a beteg jelentős súlytöbblete miatt – nem tartották szükségesnek. Az I. rendű felperesnél jelenleg a bal alsó végtag hozzávetőlegesen 3 centiméteres rövidülése, a bal csípőízület funkcióinak jelentős mértékű beszűkülése, a térd- és bokaízületek működésének mérsékelt beszűkülése észlelhető.

Az I. rendű felperes az alperesi gyógyintézzel szembeni kártérítési keresetét arra alapította, hogy az ízületi vápa behelyezése során műtéttechnikai hiba történt, emiatt következett be a ficam, s ez indította el a vápa szeptikus kilazulásához vezető okfolyamatot, amelynek végeredményeként nála maradandó egészségkárosodás alakult ki.

Ebben az ügyben a Kúria azt mondta ki, hogy nem azért alaptalan az I. rendű felperes kártérítés iránti igénye, mert az I. rendű felperes egészségkárosodása nem az alperesnél végzett kezeléssel, ellátással egy időben következett be, hanem azért, mert az alperes magatartása és a káros eredmény közötti okozati láncolat nem bizonyított.

A Kúria határozatának indokolása szerint ebben az esetben nem arról van szó, hogy a károsult egészségkárosodásának pontos oka nem állapítható meg, illetve annak több lehetséges oka

van. Jelen esetben a károsodás oka, vagyis a baktérium szervezetbe jutása és az általa kiváltott szeptikus folyamat igazolt, az viszont bizonytalan, hogy a baktérium az alperesnél végzett ellátás alatt került-e a szervezetébe. A természettudományosan nem kizárható fertőzési ok az okozatosság bizonyításához nem elegendő, a bizonyítatlanság pedig e körben az I. rendű felperes terhére esett.

[20] Az ítéltábla álláspontja szerint a perbeli ügy tényállása nem az alperes által fölhívott ügyekével vethető össze, amelyekben a károsult állított kárához vezető okfolyamat olyan mértékben többszálú, többmozzanatú, illetőleg időben is elhúzódó, hogy ezekben a hivatkozott ügyekben az okozati összefüggés orvosszakértői bizonyítás útján történő feltárása, másként: az oksági lánc egymást követő szemeinek a láthatóvá tétele nélkül valóban nem lehet megállapítani, hogy a felperes állított kárát mely magatartás vagy mulasztás okozta, okozhatta.

[21] Az ítéltábla megítélése szerint a perbeli ügy tényállása sokkal inkább a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.815/2008/6. számú ügyében megállapított tényállással mutat hasonlóságot.

Ebben az ügyben a felperest megindult szüléssel vették fel az alepres szülészeti osztályára, ahol gyermekének a megszületését követően a szülészorvos a felperes méhszájának a vizsgálata során a méhnyak repedést észlelte bő vérzéssel. Miután a méhszáj összevarrása nem vezetett eredményre, ezért kitapintotta a sebzug végét, és ekkor megállapította, hogy a méhtest is megrepedt. Az alkalmazott infúziós kezelés nem járt eredménnyel, ezért a felperesnél azonnal hasi műtétet kezdtek, és eltávolították a felperes méhét a roncsolódott jobboldali függelékkel együtt.

A felperes kereseti állítása szerint, ha az alperes orvosai a kombinált fájáskeltést nem alkalmazzák, vagy korábban döntenek a császármetszés mellett, akkor a méhrepedés elkerülhető lett volna.

Az alperes kártérítési felelősségét megállapító határozatában azt mondta ki a Legfelsőbb Bíróság, hogy miután a méh állományára kiterjedő méhnyak repedés a szülés során következett be, ezért a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tett. A Legfelsőbb Bíróság e határozata szerint: ha a károsodás a szülés során következett be, akkor a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség szempontjából közömbös, hogy annak mi az oka, és a szülés során mikor következett be. Ezeknek a körülményeknek az alperes kártérítési felelősség alóli mentesülése körében van jelentőségük.

Az alperes akkor mentheti ki magát a kártérítési felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az Eütv. 77. §-ának (3) bekezdésében előírt magatartás tanúsítása ellenére következett be a felperes egészségkárosodása.

[22] A perbeli esetben az I. rendű felperes egészségkárosodása (méhének elvesztése) mint nem kívánt eredmény ellentétes a közte és az alperes mint egészségügyi szolgáltató között létrejött szerződés céljával, ezért alappal volt felállítható az a vélelem, hogy a ténylegesen bekövetkezett hátrány valamely alperesi kezelési hiba, mulasztás következménye. Ezzel szemben a szakmailag bizonyítási helyzetben lévő alperesnek kellett volna igazolnia, hogy felróható kezelési hiba, mulasztás nem történt, vagy az egészségkárosodás nem emiatt következett be, illetve az attól függetlenül is bekövetkezett volna. (Lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.302/2011/4. számú határozatát.)

[23] A perbeli ügyben az I. rendű felperes kára és nem vagyoni sérelmei (aminek folyományaként a II-V. rendű felperesek oldalán is nem vagyoni sérelmek keletkeztek) az alperesnél történt vajúdása, születe, majd azt követő ellátása során következtek be.

A felpereseket terhelő bizonyítási kötelezettség szempontjából közömbös, hogy az I. rendű felperes kárának és nem vagyoni sérelmeinek mi az oka, és az, azok az I. rendű felperes

szülése során pontosan mikor következtek be. Ezeknek a körülményeknek az alperes kártérítési felelősség alóli mentesülése körében lehetett volna jelentősége. E körben – szakértői bizonyítás útján – az alperesnek kellett volna igazolnia, hogy az I. rendű felperes ellátása során felróható kezelési hiba, mulasztás nem történt, vagy az I. rendű felperes egészségkárosodása nem emiatt következett be, illetve az attól függetlenül is bekövetkezett volna, vagy hogy az az I. rendű felperes terhesgondozására vezethető vissza.

Ehhez első lépésként arra lett volna szükség, hogy az alperes határidőben eleget tegyen a szakértői díjelőleg letétbe helyezési kötelezettségének. Miután az alperes ezt elmulasztotta, ezért a törvényszék jogszerűen alkalmazta a bizonyítási teher Pp. 265. §-ának (1) bekezdésében írt szabályát, és annak következményeként helyesen döntött akkor, amikor közbenső ítéletében megállapította az alperes teljes kártérítési felelősségének a fennállását.

[24] Az ítéltábla rögzíti, hogy a törvényszék a közbenső ítéletében az alperes felpereseknek okozott kárért való kártérítési felelősségét állapította meg, ugyanakkor vagyoni kártérítés iránti igényt kizárólag az I. rendű felperes érvényesített, emellett pedig az I-V. rendű felpereseknek sérelemdíj iránti igényük volt. Utóbbi a Ptk. 2:52. §-ának (1) bekezdése és 6:2. §-ának (1) bekezdése értelmében az okozott nem vagyoni sérelmekért fennálló, önálló kötelemkeletkeztető tényen alapuló felelősség, amelynek a fennállását a közbenső ítélet rendelkező részének kell tartalmaznia (lásd a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.353/2019/6. számú határozatát).

Az ítéltábla a törvényszék közbenső ítéletének a rendelkező részét a fentiek szerint, és az ilyen perekben követett bírói gyakorlathoz (lásd például a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.815/2008/6., Pfv.III.21.376/2007/4., valamint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.302/2011/4. számú határozatainak rendelkező részeit) is igazítva: a kár-, illetve nem vagyoni sérelmeket okozó magatartás elkövetési idejét is feltüntetve, illetőleg azt egyszerűsítve pontosította, és az elsőfokú közbenső ítéletet azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyta helyben, hogy az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik az I. rendű felperes 2019. február 14-i vajúdása, szülése, majd azt követő ellátása során az I. rendű felperesnél bekövetkezett egészségkárosodással: méhének az eltávolításával az I. rendű felperesnek okozott kárért és az I-V. rendű felpereseknek okozott nem vagyoni sérelmekért.

III. Összegzés

[25] Az ítéltábla a törvényszék a közbenső ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése értelmében a rendelkező részben írt szövegezésbeli pontosítással helybenhagyta.

IV. Másodfokú perköltség, teljesítési határidő

[26] Az ítéltábla a másodfokú perköltséget – amely a fellebbezési illetékből és a felpereseket képviselő ügyvéd munkadíjából áll – a fellebbezési illeték vonatkozásában az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének c) pontja és 46. §-ának (1) bekezdése alapján 48 000 Ft-ban, míg a felpereseket képviselő ügyvéd munkadíja vonatkozásában a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján – három munkaóra figyelembevétele mellett – 18 000 Ft összegben állapította meg.

[27] Az ítéltábla a másodfokú perköltség viselése felől a Pp. 383. §-ának (5) bekezdése és a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján határozott, és a sikertelenül fellebbező alperest 18 000 Ft másodfokú perköltség I-V. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére történő megfizetésére kötelezte.

[28] A fellebbezési illetéket az alperesnek az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontján alapuló teljes személyes illetékmentességére tekintettel a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

[29] A teljesítési határidő a Pp. 344. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Debrecen, 2021. június 22.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró, Dr. Molnár Tibor
Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -